

V sedanjem stanju prava Unije upravljavci spletnih platform načeloma sami ne priobčijo javnosti vsebin, ki so varovane z avtorsko pravico in ki jih njihovi uporabniki nezakonito dajo na splet

Vendar ti upravljavci izvedejo tako priobčitev ob kršitvi avtorske pravice, če poleg zgolj dajanja na voljo platform prispevajo k temu, da se javnosti omogoči dostop do takih vsebin

V sporu, na katerega se nanaša prva zadeva (C-682/18), Frank Peterson, glasbeni producent, toži družbo YouTube in njeno zakonito zastopnico družbo Google pred nemškimi sodišči v zvezi s tem, da je bilo leta 2008 na splet, in sicer na platformo YouTube, danih več fonogramov, glede katerih zatrjuje, da ima za njih različne pravice. To dajanje na splet so uporabniki te platforme izvedli brez njegovega dovoljenja. Gre za skladbe z albuma *A Winter Symphony* umetnice Sarah Brightman in zasebne zvočne posnetke s koncertov njene turneje „Symphony Tour“.

V sporu, na katerega se nanaša druga zadeva (C-683/18), založba Elsevier toži družbo Cyando pred nemškimi sodišči v zvezi s tem, da so bila leta 2013 na splet, in sicer na platformo za gostovanje in deljenje datotek Uploaded, dana različna dela, za katera ima družba Elsevier izključne pravice. To dajanje na splet so izvedli uporabniki te platforme brez njenega dovoljenja. Gre za dela *Gray's Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* in *Campbell-Walsh Urology*, do katerih je bilo mogoče dostopati na platformi Uploaded prek zbirk povezav rehabgate.com, avaxhome.ws in bookarchive.ws.

Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki odloča o teh dveh sporih, je Sodišču predložilo več vprašanj za predhodno odločanje, da bi to sodišče med drugim pojasnilo odgovornost upravljavcev spletnih platform v zvezi z deli, varovanimi z avtorsko pravico, ki jih na teh platformah nezakonito dajo na splet njihovi uporabniki.

Sodišče je to odgovornost preučilo v okviru ureditve, ki se uporabi za obdobje dejanskega stanja in ki izhaja iz Direktive 2001/29 o avtorski pravici,¹ Direktive 2000/31 o elektronskem poslovanju,² in Direktive 2004/48 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine.³ Vprašanja za predhodno odločanje, ki so bila postavljena, se ne nanašajo na ureditev, ki je začela veljati po obdobju dejanskega stanja in ki je bila uvedena z Direktivo 2019/790 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu.⁴

¹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).

² Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

⁴ Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (UL 2019, L 130, str. 92). S to direktivo je za operaterje spletnih platform uvedena nova posebna ureditev odgovornosti za dela, ki so jih uporabniki teh platform nezakonito dali na splet. Ta direktiva, ki jo je morala vsaka država članica prenesti v svoje nacionalno pravo najpozneje do 7. junija 2021, med drugim tem upravljavcem nalaga, da pridobijo dovoljenje imetnikov pravic, na primer s sklenitvijo licenčnega sporazuma, za dela, ki jih dajo na splet uporabniki njihovih platform.

Sodišče je v sodbi, izdani v velikem senatu, med drugim presodilo, da v sedanjem stanju prava Unije upravljavci spletnih platform sami ne priobčijo javnosti vsebin, ki so varovane z avtorsko pravico in ki jih njihovi uporabniki nezakonito dajo na splet, razen če ti upravljavci poleg zgolj dajanja na voljo platforme prispevajo k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice. Sodišče je poleg tega presodilo, da so lahko ti upravljavci upravičeni do oprostitve odgovornosti v smislu Direktive 2000/31, če nimajo dejavne vloge, zaradi katere bi lahko poznali ali nadzorovali vsebine, naložene na njihovo platformo.

Presoja Sodišča

Sodišče je na prvem mestu preučilo vprašanje, ali upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, na kateri lahko uporabniki nezakonito dajo varovane vsebine na voljo javnosti, v okoliščinah, kakršne so te v obravnavanih zadevah, izvaja „priobčitev“ teh vsebin „javnosti“ v smislu Direktive 2001/29.⁵ Sodišče je najprej opozorilo na cilje in opredelitev pojma „priobčitev javnosti“ ter na dodatna merila, ki jih je treba upoštevati v okviru posamične presoje, ki se zahteva s tem pojmom.

Sodišče je tako med temi merili poudarilo bistven pomen vloge upravljavca platforme in namernost njegovega posredovanja. Ta namreč izvaja „dejanje priobčitve“, če ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja svojim strankam omogoča dostop do varovanega dela, še zlasti, če te stranke brez tega posredovanja razširjanega dela načeloma ne bi mogle uživati.

V teh okoliščinah je Sodišče presodilo, da upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, na kateri lahko uporabniki nezakonito dajo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja „priobčitve“ teh vsebin „javnosti“ v smislu Direktive 2001/29, razen če poleg zgolj dajanja na voljo platforme prispeva k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice.

Za to gre zlasti, če je ta upravljavec konkretno seznanjen z nezakonitim dajanjem varovane vsebine na voljo na njegovi platformi in je nemudoma ne zbrise ali onemogoči dostopa do nje, če navedeni upravljavec, čeprav ve ali bi moral vedeti, da na splošno uporabniki njegove platforme prek te platforme nezakonito dajejo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja ustreznih tehničnih ukrepov, ki se lahko od običajno skrbnega upravljavca v njegovem položaju pričakujejo za verodostojno in učinkovito zoperstavljanje kršitvam avtorske pravice na tej platformi, ali če sodeluje pri izbiri varovanih vsebin, ki se nezakonito priobčijo javnosti, na svoji platformi zagotavlja orodja, namenjena posebej nezakonitemu deljenju takih vsebin, ali vedé spodbuja taka deljenja, kar je lahko razvidno iz okoliščine, da je upravljavec sprejel poslovni model, ki uporabnike njegove platforme spodbuja k temu, da varovana dela na tej platformi nezakonito priobčijo javnosti.

Sodišče je na drugem mestu preučilo vprašanje, ali je lahko upravljavec spletnih platform upravičen do oprostitve odgovornosti, določene z Direktivo 2000/31,⁶ v zvezi z varovanimi vsebinami, ki jih uporabniki nezakonito priobčijo javnosti prek njegove platforme. V tem okviru je Sodišče preučilo, ali je vloga, ki jo ima ta upravljavec, nevtralna, torej ali je njegovo ravnanje bolj tehnično, samodejno in pasivno, kar pomeni, da ne pozna niti ne more nadzorovati vsebin, ki jih shranjuje, ali pa ima navedeni upravljavec, nasprotno, dejavno vlogo, zaradi katere bi lahko poznal ali nadzoroval te vsebine. Sodišče je v zvezi s tem presodilo, da je lahko ta upravljavec upravičen do oprostitve odgovornosti, če nima dejavne vloge, zaradi katere bi lahko poznal ali nadzoroval vsebine, naložene na njegovo platformo. Sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da mora tak upravljavec, da bi bil izključen iz upravičenosti do oprostitve odgovornosti, določene s to direktivo,

⁵ Člen 3(1) Direktive 2001/29. V skladu s to določbo države članice določijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.

⁶ Člen 14(1) Direktive 2000/31. V skladu s to določbo države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek, ali da ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

vedeti za konkretna nezakonita dejanja svojih uporabnikov v zvezi z varovanimi vsebinami, ki so bile naložene na njegovo platformo.

Sodišče je na tretjem mestu pojasnilo pogoje, pod katerimi lahko imetniki pravic v skladu z Direktivo 2001/29⁷ zahtevajo izdajo sodnih odredb proti upravljavcem spletnih platform. Tako je presodilo, da ta direktiva ne nasprotuje temu, da lahko imetnik avtorske ali sorodne pravice izdajo sodne odredbe proti upravljavcu, katerega storitev je tretja oseba uporabila za kršitev pravice tega imetnika, ne da bi ta upravljavec vedel za to kršitev v smislu Direktive 2000/31,⁸ v skladu z nacionalnim pravom zahteva le, če je bil pred začetkom sodnega postopka ta upravljavec o tej kršitvi predhodno obveščen in ta ni nemudoma ukrepal, da bi odstranil zadevno vsebino ali blokiral dostop do nje in zagotovil, da se take kršitve ne ponovijo.

Vendar se morajo nacionalna sodišča pri uporabi takega pogoja prepričati, da ta ne povzroči, da bi se dejansko prenehanje kršitve odložilo tako, da bi se s tem temu imetniku povzročila nesorazmerna škoda.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

⁷ Člen 8(3) Direktive 2001/29. V skladu s to določbo države članice zagotovijo, da imetniki pravic lahko zahtevajo sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka in s tem krši avtorske ali sorodne pravice.

⁸ Člen 14(1)(a) Direktive 2000/31.